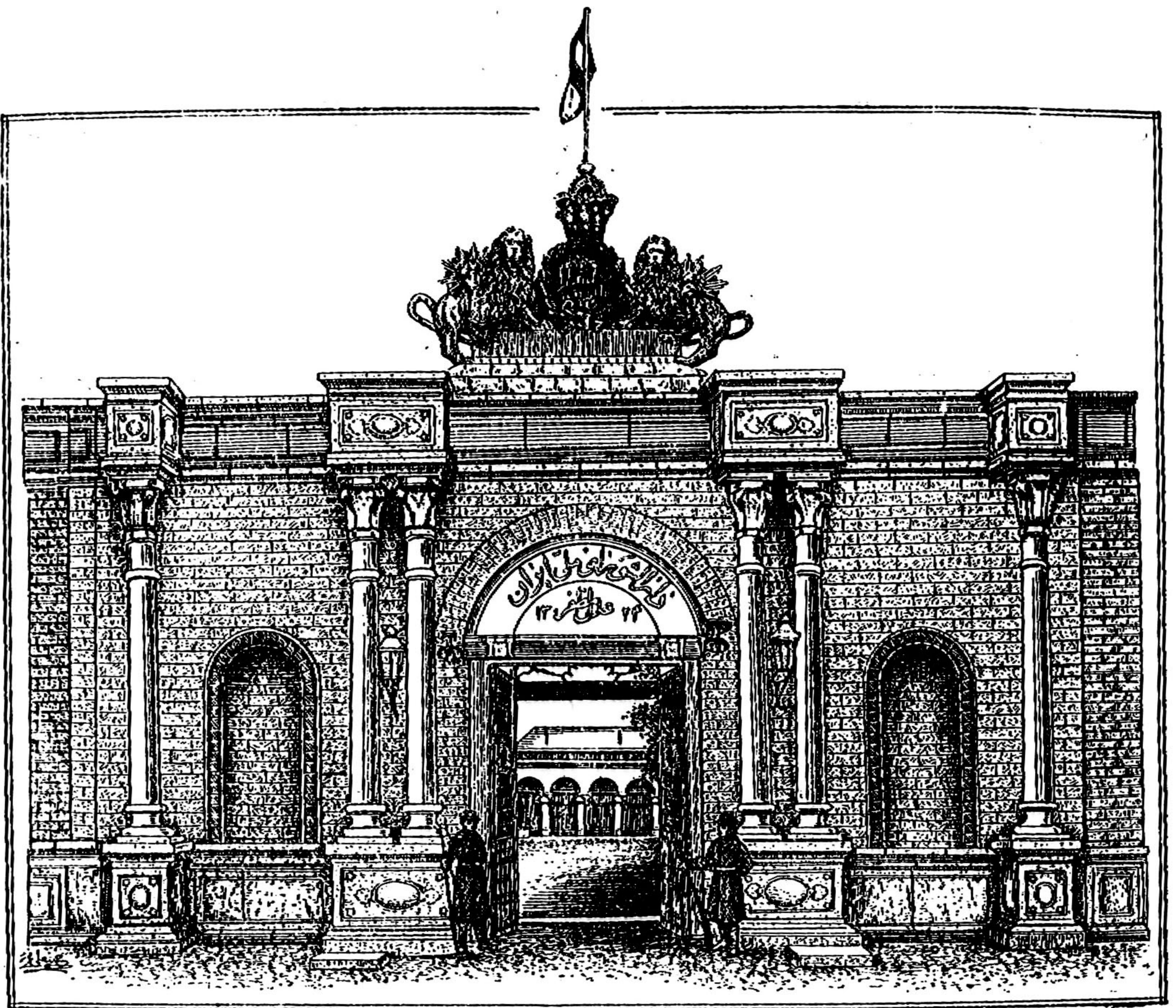

<p>جلسه ۳۸</p>	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	<p>شماره چهارم</p>
<p>تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۱۵ آذر ۱۳۰۵ مطابق غره جمادی الثانی ۱۳۴۵</p>	<p>مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود. پس از ختم هر جلسه کلبه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود. مطبعة مجلس</p>	<p>قیمه اشتراك داخله ایران سابقه ده تومان خارج « دوازده تومان قیمه تک شماره يك قران</p>

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صورت مشروح مجلس مورخه سه شنبه ۱۵ آذرماه ۱۳۰۵ مطابق غره جمادی الثانیة ۱۳۴۵

جلسه ۳۱

رئیس -- نسبت بصورت مجلس اعتراضی نیست؟
(اظهاری نشد)

رئیس -- صورت مجلس تصویب شد. وارد دستور شویم بانه؟

(مجلس دو ساعت و ربع قبیل از ظهر بریاست
آقای تدین تشکیل گردید)
(صورت مجلس روز یکشنبه سیزدهم آذرماه را
آقای ضیاء قرائت نمودند)

بعضی از نمایندگان - بلی - دستور

رئیس - خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع بمالیات روده قرائت میشود

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی قانون مصوبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۳۲۸ و قانون ۱۸ بهمن ۱۳۰۴ راجع بروده را الغاء نموده و از این تاریخ تجارت و بعمل آوردن و خرید و فروش روده و منضمات آن بطور مطلق در تمام مملکت ایران آزاد و از هر گونه عوارض معاف خواهند بود.

رئیس - آقای حائری زاده

حائری زاده - در تنظیم ماده تصور میکنم در کمیسیون قوانین مالیه مطالعه کامل نشده چون در قانونی که در ۱۸ بهمن ۱۳۰۴ از تصویب مجلس مقدس گذشته است در ماده چهار آن مینویسد قانون هفدهم ربیع الثانی ۱۳۲۸ لغو شده است. قانونی که یکدفعه لغو شده است دیگر مجدداً مجلس آرا لغو نکند معنی ندارد از این جهت بنده معتقدم ماده را خوب بود این شکل تنظیم کرده باشند. مجلس شورای ملی قانون ۱۸ بهمن فلان را راجع بروده الغاء مینماید. چون قانونی که یکدفعه در مجلس لغو شده دیگر این تذکر ممکن است رأی سابق را منزلت نکند و این شکل تنظیم ماده را بنده خوب نمیدانم والا بااصل راجع موافقم.

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - عرض می کنم - خوب است اینجا یکقدری التفات بفرمائید. اگر قانون هجدهم بهمن را الغاء بفرمائید ماده چهارم آن قانون هم لغو میشود در صورتیکه ماده چهارم الغاء قانون سابق است و مفهومش این میشود که قانون سابق بقوت خودش باقی است و وقتیکه مقصود الغاء این مالیات است باید هر دو قانون را لغو کرد.

رئیس - آقای بیات

بیات - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - من خیلی تعجب کردم از فرمایش آقای فهیمی که فرمودند معدوم عود میکنند! آن قانون در بهمن ازین رفت مگر پنجه است که در مرتبه تجدید بشود! آن قانون ازین رفت و قانون بهمن آمد سر جایش و حالا هم میخواهند آن قانون نسخ بشود چیز معدوم که دیگر عود نمیکند مجلس در بهمن ۱۳۰۴ رأی بالغاء آن قانون داد و بعد از آنکه رای داد آن قانون بکلی ازین رفته است و تمام آثارش مربوط میشود بقانون بهمن و حالا که مجلس میخواهد این مالیات را لغو بکند باید آرا لغو بکند این است که بنده موافقم با آن طرز تنظیمی که آقای حائری زاده پیشنهاد کردند. هیچ عیبی هم ندارد و مذاکرات زیادی هم لازم ندارد

رئیس - آقای بیات

بیات - بنده گمان میکنم این قسمتی را که آقا تذکر دادند در قانون هم نوشته شده است هیچ اشکالی نداشته باشد برای اینکه رفع بعضی اشکالات و سوء تفاهات بشود و تولید زحمت نکنند چون ممکن است این قانون را که امروز نوشته اند اگر گفته شود قانون دومی لغو شده ممکن است خیال کنند آن قانون اولی بقوت خودش باقی است باین جهت در اینجا نوشته شده که آن قانون دومی که در بهمن نوشته شده و همچنین قانون سابق هر دو لغو میشود و هیچ اشکال قانونی هم ندارد

رئیس - آقای شیروانی موافقت؟

شیروانی - بلی

رئیس - رای گرفته میشود بماده واحده بطوری که

بعرض رسید. باورقه

(اخذ آراء بعمل آمد)

رئیس - اخذ آراء تمام شد

(شماره آراء بعمل آمده نود و یک ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر نود و دو با کثرت نود و یک رأی تصویب شد. بنده هم موافق بودم ولی رأی ندادم. خبر کمیسیون مبتکرات راجع بطرح آقای داور و سایر آقایان نمایندگان قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون مبتکرات طرح قانونی آقای داور و جمعی دیگر از آقایان نمایندگان محترم راجع بدعای دولت باشخاص و اشخاص بدولت را قابل توجه دانسته ارجاع آن را بکمیسیون قوانین مالیه و عدلیه مناسب میداند.

رئیس - آقای حقنویس

حقنویس - این طرح دارای یک مقدمه است که آن مقدمه مبتنی بر اصل تساوی بین دولت و افراد در امور حقوقی است و میخواهد همچو نشان بدهد که این اصل قانوناً در مملکت ما موجود نیست...

بکنفر از نمایندگان - بله موجود نیست.

شیروانی - همینطور هم هست.

حقنویس - توجه بفرمائید. توجه بفرمائید در صورتیکه قانوناً موجود است ولی عملاً موجود نیست. (بعضی از نمایندگان صحیح است) و اگر هر قانونی که بآن عمل نشده مجلس آرا قانون نداند یقیناً هیچ قانونی عملی نخواهد شد (بعضی از نمایندگان صحیح است) قانونی که از مجلس گذشت مجلس باید اقتدارش را برای اجرای آن قانون صرف کند نه اینکه در مقابل بی اجرائی تسلیم شود. و دوباره بفکر وضع جدید بیفتد والا ما باید هی بنشینیم و قانون بنویسیم و اجرا نشود. و این اصل اصل مشروطیت را فاسد میکند (خنده نمایندگان) یعنی بی نتیجه میگذازد یعنی نمیگذارد اصول مشروطیت ثمره صحیح بدهد. مجلس بعد از اینکه قوانین را وضع کرد باید قدرتش را برای اجرای قوانین صرف کند برای اینکه خاطر محترم آقایان را متذکر کنم که این اصل

قانوناً متحقق است و برای هیچکس شبهه باقی نماند تذکر می دهم شیروانی - قانون اساسی .

حق نویس - اول قانون اساسی است که مرجع تظلمات عمومی را عدلیه عظمی قرار میدهد. بعد قانون (عادی) دیگری است که تقریباً این قانون دوم مرتبه از تصویب مجلس شورای ملی میگذرد. یکمرتبه وقتی که در کمیسیون با اجازه مجلس وضع شده است و یکمرتبه دیگر وقتی که قانون استخدام قضات در مجلس تصویب میشود که یک قسمت از مواد قانون تشکیلات را الغاء میکنند ضمناً تصدیق سایر مواد را میکنند. بنا بر این قانون تشکیلات عدلیه که با شرح معروض یکمرتبه تصویب و مرتبه دیگر تأیید شده است ماده هشتاد و دوم از مبحث سوم از فصل پنجم از باب اول آرا تذکر میدهم. ماده هشتاد و دوم میگوید: بدعاوی راجعه بدولت و ایالات و ولایات و تأسیسات و خیرات عمومی در اطاقی که رئیس محکمه بالخصوص ریاست دارد رسیدگی میشود. شیروانی - کدام محکمه؟

حق نویس - محکمه حقوق شعبه اول. باز در ماده صد و بیست و سه از مبحث اول از فصل دوم از همین اصول تشکیلات صریحتر از آن وقتی که موارد ابلاغ را تعیین میکنند میگوید: اولاً دعاوی راجعه بمنافع عامه و حقوق عمومی مثل شارع عام و میاه و انهار و مراتع مباحه و امثال آنها چه آن دعاوی ما بین اهالی دو محل باشد یا یک محل الی آخر. ثانیاً دعاوی راجعه بدولت چه آن دعوی متعلق بجزانیه مالیه باشد یا خزانه اوقاف عمومی یا دیون عمومی با عوارض دولتی و غیره. از این صریحتر عبارت میشود؟! از این واضحتر دیگر تعبیر میشود؟! قانون اساسی مرجع را عدلیه قرار میدهد. قانون عادی هم تأیید میکند و تفصیل میدهد که دیگر کسی نتواند بگوید کله (عمومی) مطلق است و کسی نتواند در اطراف کله (عمومی) یک

تعبیرات مختلفی بکنند. پس وقتی همچو قانونی وضع شده و موجود است من تعجب میکنم از يك عده آقایان که این قانون را وضع نشده یا مرده تلقی کرده اند. اگر تصور عدم وضع شده است؛ این دلائل وضعش. اگر تصور مردنش شده است کی این قانون را الغاء کرده است؟ و چرا الغاء شده است؟ مجلس اگر میخواهد بعامه ترحم کند. اگر میخواهد روابط عامه را با دولت در دعاویشان روی اصلی مستقر کند. بدولت بگوید چرا اجرا نمیکند؟! دولت چرا اجرا نمیکند!؟

شیروایی - چه چیز را؟

حق نویس - قانون موضوعه را . . .

شیروایی - اینها تعیین محکمه است نه قانون . . .

حق نویس - و عجب این است که این طرح با اینکه روی مبنای تساوی است ولی نص طرح بر ضد تساوی است!! قطع نظر از اینکه مورد ندارد و تعقیب این رویه تمام قوانین ما را متزلزل میکند و از اعتبار قانونی می اندازد. علاوه بر این این طرح مبتنی بر اصول تساوی هم نیست. چرا؟ برای اینکه این طرح چند قسمت است. يك قسمت راجع بمرور زمان است نسبت بدعاوی دولت. دولت تنها چرا باید مشمول مرور زمان باشد؟ آخر کسی که میخواهد اصل تساوی را اجرا کند نباید فقط دعاوی نسبت بدولت را مشمول مرور زمان بداند قانون مرور زمان وضع کنید آنوقت تمام افراد را مشمولش کنید که دولت را هم شامل باشد. پس تنها دولت را مشمول قانون مرور زمان قرار دادن و دعاوی افراد را معطل گذاشتن مخالف اصل تساوی است. نائیا يك قسمتش راجع به ثبت اجباری است، این هم مخالف اصل تساوی است برای اینکه چه اختصاصی دارد املاك دولت که اجباراً ثبت بشود؟ قانون اجباری ثبت را دولت اینجا مذاکره کرد که میآورم که ثبت اجباری را نسبت بهم اجرا بکنیم، در اینصورت اختصاص بدولت برای چه؟ این هم مخالف اصل تساوی است. سوم - يك

قسمت راجع به تفکیک دعاوی نسبت بدولت است دعاوی نسبت بدولت را تفکیک کرده اند. اینجا در ماده چهاردهم مینویسد: دعاوی راجعه بامتیازاتی که ظرف آن اتباع داخله هستند بشورای مملکتی رجوع خواهد شد مگر اینکه در خود امتیاز نامه طرز خاصی برای حل دعاوی حاصه پیش بینی شده باشد. مادام که شورای مملکتی تشکیل نشده دعاوی مزبوره بطریق حکمیت حل خواهد شد. دعاوی راجعه بامتیازات چه اختصاصی دارد که امروزه شورای مملکتی نیست بحکمیت رجوع شود؟

آقا سید یعقوب - مطلب همین جا است.

حق نویس - دعاوی راجعه بامتیازات چه علتی دارد که باید بحکمیت رجوع شود؟ نائیا باز راجع بدعاوی اشخاص اینجا در ماده پانزدهم مینویسد: رسیدگی بدعاوی که تا تاریخ اعلان این قانون در محاکم عدلیه بر علیه دولت اقامه شده یا نسبت بانها در یکی از وزارتخانههای دیگر یا هیئت دولت اظهار یا نظامی شده است مشروط بر اینکه دعوی صرف مالیاتی نباشد بطریق حکمیت خواهد بود این چرا؟! که دعاوی که تا کنون بدولت اظهار شده مدعیها مجبور باشند تسلیم حکم بشوند و آنوقت دعاوی که از حالا بیعد پیدا میشود بمحکمه رجوع شود؟ این چه تفکیکی است؟! معلوم میشود این دعاوی يك چیزهای مخصوصی است که حکمیت میخواهد ولی دعاوی که از حالا بیعد پیدا میشود باید بمحکمه رجوع شود!! بنا بر این اساس این طرح مورد ندارد زیرا خود طرح برخلاف آن فلسفه است که بآن اتکاء کرده است برای اینکه فلسفه که این طرح بآن اتکاء کرده است اصل تساوی است ولی نص طرح بر خلاف اصل تساوی است بنا بر این این طرح هیچ مورد ندارد و تصویب این طرح تزلزل بقوانین موضوعه میرساند و اقتدارات مجلس را هم ضعیف میکند.

جمعی از نمایندگان صحیح است.

شیروایی وعده از نمایندگان صحیح نیست

رئیس - آقای بهبهانی .

بهبهانی - آقای نماینده محترم شرحی راجع بتحکیم قوانین گذشته بیان کردند درحالتیکه البته قوانین موضوعه و قوانینی که از مجلس شورای ملی گذشته است اعم از اینکه ما آنها را محکم بدانیم یا ندانیم مملکت آنها را محکم میداند و این طرح را هم بنده تصور میکنم مؤید آن استحکام است برای اینکه آن موادی را که خواندند البته در ذهن آقایان هست که فقط مینویسد مرجع اینکار عدلیه است ولی طرز دعوی و موضوع دعوی و اینکه چطور این دعوی باید طرح شود اینها هیچ معین نشده شاید يك اندازه هم که نا بحال این اصولی که فرمودند در قانون هست و عملی نشده است برای همین است که طرز جریان آن معین نشده. مثلاً در دعاوی مردم در قانون نوشته شده است که مدعی چه میکند. مدعی علیه چکار میکند و محکمه چه تکلیفی دارد ولی در دعاوی دولت يك قسمتش مسئله خوالص است. املاك خالصه باید تعیین شود که کدام يك از املاك مورد بحث میتواند بشود و چطور مورد بحث واقع میشود. اثباتات مردم را وقتی ما نظر نمائیم احساس میکنیم که ما محتاج هستیم بطور کلی و بنحو کلی يك نایبیدی از آن موارد قوانینی که سابقاً وضع شده است و نا بحال اجراء نشده است (و شاید عدم اجراء آنها بواسطه این بوده است که راه عملی برای اجراء آن تصور نمیشده یا نمیخواستند تصور کنند) يك تصریحاتی در اینباب بشود تا اینکه وزارت مالیه و وزارت فوائد عامه تکالیف خودشان را از روی آن مواد تعیین کنند و وقتی که يك مطلبی در مالیه مطرح است و میخواهند بعدایه مراجعه نمایند و میگویند حقوق دولت تضییع یا باطل میشود جواب داده شود که خیر حقوق دولت باطل نمیشود و مخصوصاً يك موادی وضع شود برای اینکه اطراف قضیه اگر امور مالیه هم شد یا راجع بملك خالصه شد یا تنازع در وجود ملكی شد بموجب این قانون بمحکمه صالحه عدلیه مراجعه شود و با این نحو طرح و رسیدگی شود. بنده تصور نمیکم

که آقایان مخالف باشند با اینکه بنحو کلی لازم باشد يك طرحی برای پیشرفت این مقصود و عملی شدن همان موادی که ایشان در پای تریبون خواندند تهیه شود و در همین مجلس تصویب شود. بلی يك شرحی راجع بیک مواد خصوصی طرح فرمودند. آن مخالفتهای ایشانرا بنده هم تصدیق میکنم. شاید بنده هم مخالف باشم ولی اساساً يك طرحی که موجب این است که دعاوی مردم بر دولت و دولت بر مردم بموجب آن طرح حل و تصفیه شود يك چنین طرحی را نمیشود گفت مخالف قانون است یا سکتته بقانون وارد میآورد چرا سکتته بقانون وارد میآورد؟ قانون مینویسد مرجع نظامات عمومی عدلیه است. خوب. ما هم تصدیق میکنیم که مرجع نظامات عمومی عدلیه است ولی يك قضیه بخصوص راجع بمالیه که امروز در جریان است این را امروز بگوئیم اینطور نکتید شاید همان محکمه عدلیه هم تواند تکلیف خودش را در يك همچو دعاوی که بار ارجاع شده است تشخیص بدهد که چه ملكی را میشود خالصه گفت و چطور باید رسیدگی بشود. بلی مواد این طرح البته يك مخالفینی دارد و يك موافقینی و آن موادی را که ایشان تذکر دادند شاید بنده هم تا درجه مخالف باشم. ولی این که اساساً ما این طرح را قبول میکنیم برای همین است که ارجاع شود به کمیسیونها. بعد از اینکه کمیسیونها نظر خودشانرا معلوم کردند و جرح و تعدیلی که در نظر داشتند و نظریه خود را در این باب تعیین کردند و بمجلس آمد البته آنوقت هم باز موقع هست برای آقایان و کلا که هر يك نظریات خودشانرا در پیشرفت همان مواد بفرمایند و به ترتیبی که صلاح است تصویب نمایند. در اینجا فقط يك نکته را میشود در این طرح ملاحظه کرد و آن این قسمت آخر مقدمه است. که مینویسد: بکمیسیون ارجاع بشود که کمیسیون عدلیه نظریات خودش را در این باب تعیین کند و مثل سایر قوانین آرا بموقع اجرا بگذارند. بنده با این قسمتش مخالفم. پیشنهادی هم بمقام ریاست تقدیم

نکرده ام و این قسمت را بنده باین طریق اصلاح کرده ام که نوشته شود: کمیسیون عدلیه مراجعه شده که پس از تعیین نظریات کمیسیون ثانیا بمجلس مراجعه شود که مجلس در آن نظر کند و با این ترتیب بنده تصور میکنم هیچ راهی برای اینکه این قانون را تناقض با قوانین گذشته تصور کنید نیست بلکه مؤید آن قوانین سابق است.

وزیر مالیه - البته خاطر محترم آقایان مسبوق است و بهتر متذکر هستند که هر مملکتی که عدلیه ندارد هیچ ندارد و مسلماً همانطوری که مقرر شده است که مطابق قانون اساسی باید قوه مقننه و مجریه داشته باشیم. قوه قضائی هم باید داشته باشیم و آن قوه قضائی هم در حد انتهای اقدام بخودش باید کار کند. و این هیئت دولت حاضر هم از اول ورودش این نکته را در کمال دقت قابل ملاحظه دانسته است و از روز اول شروع کرده است و آقای ذنوق الدوله که وزیر عدلیه بودند در همان اوایل تشکیل دولت حاضر خودشان با اتفاق معاون وزارت عدلیه و رئیس کل مالیه و بنده جلسه مخصوصاً تشکیل دادند و نظریات دولت را کاملاً در این باب وزارت عدلیه اظهار کرد و البته وزارت مالیه هم موافقت کرد و مشغول شدند بترتیب يك طرحی که آن طرح برای قطع و فصل دعاوی دولت با مردم بود و بالاخره این طرح با موافقت نظر وزارت عدلیه و وزارت مالیه ترتیب داده شد و مشغول هستند که آن لایحه را تدارک کنند و بعرض مجلس برسند و البته باید این را با آقایان عرض کنم که دولت حاضر سیاستاً و از حیث ملك داری و از حیث امنیت و غیره کاملاً در پی این است که عدلیه حاضر در حد کمال کار خودش را بکند نه اینکه تنها ما بتوانیم این مسئله را نسبت بداخله خودمان اجرا کنیم بلکه باید تمام خارجی ها هم بگوئیم که عدلیه ما صحیح است. اکثر نمایندگان - صحیح است وزیر مالیه - و البته نظر همه هم همین است و باید مجلس از دولت بخواهد که نواقض عدلیه را رفع کند و

کار خودش را بکند. این است که بنده عرض میکنم که دولت مشغول است دو فقره لایحه تنظیم کند که یکی راجع به ثبت اسنادات که هنوز تدارک نشده و شاید همین سه چهار روز بعرض مجلس برسد و يك لایحه هم هست راجع بدعاوی مردم بر دولت و دولت بر افراد که آهم تقدیم مجلس شورای ملی میشود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهاد آقای روحی قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که طرح دعاوی دولت بر مردم و مردم بر دولت از دستور خارج شود

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض میکنم بنده در موقعی که این پیشنهاد را کردم آقای داور تشریف نداشتند و بنده عقیده داشتم که ایشان چون يك اطلاعاتی در قضایای حقوقی دارند این لایحه را نوشته اند ولی آقای وزیر مالیه فرمودند که دولت هم يك طرحی در این مورد تهیه کرده است که بمجلس خواهد آمد لهذا بنده عقیده دارم که این طرح از دستور خارج شود تا آن طرح هم بمجلس بیاید و جامعتر بشود خود بنده هم با این طرح کاملاً موافقم و چون تصور کردم که شاید بعضی از آقایان باین طرح که خود بنده هم طرفدارش هستم رأی ندهند لهذا این پیشنهاد را کردم

رئیس - آقای شیروانی.

شیروانی - بنده خیال نمیکم که آقایان وقتی يك توضیحات کافی برایشان داده شود غرض با يك طرحی داشته باشند و بخواهند آن را رد کنند. آقایان محتاج باین هستند که فرمایشانی را که آقای حقنویس فرمودند (که بعقیده بنده بکلی از موضوع این طرح خارج بود) فهمیده شود و وقتی که يك همچو توضیحاتی داده شد مسلم خواهد شد که يك همچو طرح قانونی باید در اطرافش مذاکره شود و آنطوریکه آقای بهبهانی فرمودند بنده هم

موافقم که از کمیسیون خبرش بمجلس بیاید که اگر ماده بدی داد حذف شود و اگر ماده خوبی بنظر برسد که در آن نباشد اضافه شود و بالاخره جواب این داد و فریاد و ناله ها که هر روز از توی بازار تا اینجا منعکس است رفع شود و اگر آقایان میل دارند که همچو طرحی رد شود بنده هم موافقت میکنم که رد شود.

رئیس - رأی گرفته میشود به پیشنهاد آقای روحی

آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. از دستور خارج شد. پیشنهاد آقای خطیبی:

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی دامت عظمته. بنده پیشنهاد میکنم خبر کمیسیون بودجه نمره ۱۴ راجع به تعمیر ابنیه و انائیه مدارس ولایات در درجه سیم جزو دستور شود.

رئیس - آقای خطیبی.

میرزا علیخان خطیبی - عرض کنم. اغلب آقایان نمایندگان محترم از وضع خرابی ابنیه و انائیه مدارس ایالات و ولایات اطلاع کامل دارند و یکسال و نیم است که مدارس ولایات تقاضای تعمیر ابنیه و انائیه مدارس را میکنند و بنده از محل خودم که اطلاع دارم بکلی مدرسه آنجا خراب شده و به يك جای دیگر احتیاج پیدا کرده اند و مدرسه را برده اند آنجا و بهمین جهت است که بنده این پیشنهاد را کردم که آن لایحه راجع بمعارف امروز جزو دستور شود و تکلیفش معلوم شود.

رئیس - آقای شیروانی.

شیروانی - بنده با این پیشنهاد مخالفم برای اینکه دستورمان قانون بلدیه است و یکی از قوانین لازمی که باید زودتر بگذرد قانون بلدیه است و این تعمیر ابنیه هم ملاحظه زمستان موقعش گذشته است و نمیشود تعمیر کرد بعلاوه يك قسمت خرج تراشی هم دارد که مربوط

به تعمیر نیست لهذا بنده معتقدم که قانون بلدیه جزو دستور گذارده شود.

رئیس - رای میکنیم به پیشنهاد آقای خطیبی آقایان موافقین قیام فرمایند

(عده قلیلی برخاستند)

رئیس - تصویب نشد. خبر کمیسیون بودجه راجع باستخدام مسیو ژامار مطرح است. شور در کلیات است آقای آقا سید یعقوب.

آقا سید یعقوب - بنده توجه نماینده های محترم را بیک قسمتی میدارم که روز بگشبه يك پیشنهادی از طرف آقای باستانی راجع بالغاء مالیات سرانه تقدیم شد که در واقع اگر موقعش شد راجع باین موضوع بنده کاملاً بعرض مجلس برسامم. بد بختی در اینجا است که نمایندگان طهران و وکلای آن که در طهران هستند و از ولایات انتخاب شده اند خبر از این مالیات ندارند ولی ما ها که از دهات فارس و دهات جنوب هستیم اطلاع داریم و اگر بخواهم شرح آن را بگویم حقیقهً يك قسم روضه میشود که از وضع مجلس خارج است که مالیات زندگی و نفس کشیدن از مردم میگیرند این ابرائیهائی که در بین النهرین و جا های دیگر تفرقه شده اند بیشتر از همین مالیات سرانه است. بعد از آنکه این صحبتها را ما در کمیسیون بودجه با رئیس مالیه کردیم - ایشان اظهار کردند من حاضر هستم در الغاء مالیات صنفی و سرانه - لیکن وزراء محترم را بخواهید در کمیسیون بودجه. این خرجیهائی که علی التزاید و روز افزون برای خودشان درست میکنند نکنند من حاضر هستم - این موضوع در دستتان باشد آمدم سر موضوع مسیو ژامار - بنده شنیده ام که مسیو ژامار یکی از متخصصین است رئیس اداره هم بوده رئیس دایره نبوده است در جزیره کنکو هم بوده است دارای تخصص هم هست حالا اینها را بنده کار ندارم ولی اساساً اصل نظرم در مخالفت این است با اینکه بینی و بین الله تصدیق دارم که مستخدمین بلژیکی در ایران

خدمت کرده اند - اما اثبات شیئی نماند که مستخدم آمریکائی خدمت نکرده است. مستخدمین بلژیکی در ایران خیلی خدمت کرده اند. - اداراتشان هم مرتب و منظم بوده است معذالك بنده عرض میکنم واصل مخالفت بنده بر میگردد باین لایحه که دو جزء دارد. يك جزء مالی دارد و يك جزء اداری در جزء مالی که وزارت پست و تلگراف مسؤل بیست زیرا جزء مالی دزدست کنترل مالیه است و نماینده مالیه تمام را جمع آوری میکنند - پس این مستخدم را ما برای اینکار نمی آوریم برای اینکه جنگ با دکتر میلسپو بشود - یعنی در این موضوع که ابدأ حق مداخله ندارد آمدیم سر مسئله اداریش - جزء اداریش هم دو قسمت میشود يك مسئله تخصص فنی است و یکی دیگر براه انداختن چرخهای وزارتخانه - در اینجا اگر آقای مخبر محترم و طرفداران این لایحه بگویند برای تخصص فنی است. این کم مرحتی است چرا؟ برای اینکه وزارت پست و تلگراف قریب پنجاه سال است در ایران تشکیل شده است و بعد از آنکه تشکیل شده است مرتب هم شده است و پیش از اینکه این وزراء بیایند يك اداره معتبری بود و کار خودش را میکرد - در بیست و پنج سال پیش از این در عرض بیست روز کاغذ بنده بشیراز میرفت و بر میگشت و حالا در عرض دو ماه هم نمیرود پس آنوقت يك اداره مرتبی بود و معلوم میشود اداره پست و تلگراف محتاج به متخصص نیست - چون پنجاه سال است این اداره درست شده است چیزی که هست فقط چرخهایش يك قدری رنگ و روغن میخواهد و این وزیر يك قدری رؤوف است و نميخواهد اذیت بکند. يك وزیر بیاورید که تمام اینها را بریزد بیرون. در وزارت پست و تلگراف سه دسته تشکیل شده است فلان و فلان و فلان و این وزیر نمیتواند کار بکند - این وزیر يك وزیر با محبتی است يك وزیر بیاورید مثل مخبر السلطنه که اینها را تمام پاک بکند. حقیقتاً کودتا کند اینها را بریزد بیرون يك قوه فوق العاده بوزیر بدهید برود اصلاً اینها را بیرون بکند بعد امتحان

کند هر کدام لایق بودند برگرداند. پس در مسئله اداری هم محتاج نیستیم - آمدیم در سر مسئله تخصص - آیا این تخصص راجع با استخراج نفت است؟ آهن ذوب کفی است؟ معدن است؟ چه چیز است؟ بنده هر چه فکر کردم در این کار تخصصی ندیدم - فقط چیزی که هست این است که چرخهای این اداره از کار افتاده است - حالا میگویند يك فرنگی را بیاوریم که چرخهای این اداره را بکار بیندازد. يك شخص مقتدری پیدا شد در عرض پنجسال ایران را زنده کرد - و آن اعلیحضرت پهلوی بود که قشون را ایجاد کرد. مملکت را زنده کرد ایرانی از قوه کار کردن خیلی خوب میآید خودتان بروید اداره کنید این وزیر خیلی وزیر رؤف و محترمی است برود در عدلیه. يك وزیر بیاورید که تمام اینها را دور بریزد - و يك اعضاء صحیحی بیاورد - ما برویم مستخدم از خارج بیاوریم که قوانین را اجرا کند؟ بنده بر خلاف این هستم - که هر وزیری بتواند قوانین را در وزارتخانه خودش اجرا کند مستشار برایش بیاوریم. هي بي در بي صدهزار تومان! پنجاه هزار تومان! کمتر است! - آخر ملاحظه بفرمائید وجود این مستشار چه قدر برای ما تمام میشود؟ بنده کاملاً با مستخدمین بلژیکی (چون خوب در مملکت خدمت کرده اند) موافقم ولی ربطی به پول بنده ندارد که صد هزار تومان بدهم بنده عرض میکنم اگر حقیقه راجع بيك متخصص فنی بود که در ایران نداشتند بنده مخالفتی نمیکردم ولی اصل موضوع این است که چون وزیر (نه این وزیر و وزیر سابق سابق هم که بود. سردار اسعد هم که بود - همینطور بود - سابق هم همینطور آن یکی هم همینطور - چه کار کنم!!) اگر این وزیر نمیتواند میگوئیم آقای وزیر تو برو یکی دیگر بجای تو بیاور ولی این شخص را برای اداره راه انداختن میخواهید بیاورید بنده مخالفم.

مخبر - خرابی وزارت پست و تلگراف ایران يك چیز مسلم و ثابتی است که اگر از هر کدام از اعضاء آن اداره بپرسیم و تصدیق این کار را بخواهیم لاعلاج است از اینکه

تصدیق بکند که پست و تلگراف ما که مرکز حفظ نوامیس يك مملکتی است خوب نیست همانطور که فرمودند بيك وزارتخانه که قریب شصت سال یا بیشتر است که در تحت نظر متخصصین اروپائی تأسیس شده و قدیمی ترین وزارتخانههای اصلاح شده ایران است امروز يك حالت قهقرائی و ارنجائی پیدا کرده است که بنده و شاید بکعبه عقیده داشته باشم الان وزارت پست و تلگراف خراب ترین وزارتخانههای ما است همانطور که فرمودند در این عصری که پست دنیا در آسمان پرواز میکند و دقیقه ها را اهمیت میدهند در آن جا هائیکه عمر و وقت را قیمت میدهند سابقه ندارد که از یکطرف دنیا بيك طرف دیگر دنیا بيك ماهه پست عبور کند و غالب اتفاق میافتد که پست ما (همانطور که گفتند) از شیراز بطهران يكماه طول میکشد تا برسد. قطع نظر از اینکه اینکار در خارج مملکت بيك وضعیت خیلی شرم آوری است اساساً با اقتصادیات مملکت هم لطمه میزند. شما هم انواع پدش بینی ها را برای اصلاح اقتصادیات این مملکت بکنید ولی تا وسایل حمل و نقل نان را پست تا آنجا سریع نکند هیچ فایده و نتیجه نخواهد داشت. بعقیده بنده در درجه اول اصلاح اقتصادی هر مملکت مربوط با اصلاح پست و تلگراف و تسریع وسایل حمل و نقل آن مملکت است. وقتی شهادت بفرمائید که خرابی این وزارتخانه از کجا ناشی شده می بینید که همان اعضاء و همان رؤسائی که در سنوات قبل بوده اند و این وزارتخانه نسبتاً در جریان اصلاح بود حالا هم همانها هستند ولی وضعیت وزارتخانه بيك طوری شده است که آنها کارهای سابقشان را ترك کرده اند و بر خلاف عمل میکنند. اینکه فرمودید - وزیر - بنده این نکته را هم تذکر میدهم بحضرت عالی که وزیر در هر جای دنیا باید سیاست عمومی مملکت بیشتر اهمیت بدهد تا بمسائل اداری - مسائل اداری بیشتر مربوط است به رؤسای ادارات وزارتخانه منتهی در تحت ریاست عالی وزیر. وزیر بایستی سیاست عمومی مملکت را تعقیب کند و توجه

داشته باشد البته بيك وزیر مقتدر قوی و فعالی بکندری در کارهای اداری خودش بهتر کار میکند ولی بنده خیال میکنم مخصوصاً وزیر فعلی ما که شاید آقای آقاسید یعقوب شاید بی لطفی فرمودند و نجابت ایشان را بيك گناهی تصور فرمودند اگر نگاه بکنید بعملیات ایشان در این مدت وزارتشان شاید از خیلی وزراء بهتر کار کرده باشند مخصوصاً اصلاحاتی که در بودجه (بارعایت نظریات و کلاء و کسانی که از اوضاع تلگرافخانه اطلاع دارند و شرکت دادن نظریه تمام اشخاص مطلع) کرده اند اگر مراجعه نمائید می بینید که ایشان خیلی خوب کار کرده اند خیلی هم فعالیت به خرج داده اند و بالاخره کارهایی که مربوط بوزیر است خوب انجام داده اند ولی همین وزیر معتقد است که برای مرتب کردن و بيك نواخت کردن این وزارتخانه بيك نفر متخصص لازم داریم که وضعیت پست و تلگراف ما را متناسب با امروزه دنیا تشکیل بدهد تصدیق بفرمائید که وقتی وزارت پست و تلگراف شما اصلاح شد و در تحت نظر مستشار های خارجی اداره شد ترقی میکند. چون روز بروز وضعیت دنیا در تغییر است وزارتخانهها هم با همان تغییراتیکه دنیا روبه ترقی سپر میکند باید ترقی نماید. متخصص امروز وزارت پست و تلگراف غیر از متخصص شصت سال قبل است که مرحوم مخبر الدوله آورده است البته آنها هم بيك کارهای خیلی خوبی کرده اند و اساس منظمی تشکیل دادند ولی امروز وضعیت پست و تلگراف دنیا با شصت سال قبل فرق دارد ما هم باید مطابق با وضعیت امروزه دنیا پست و تلگرافمان را اداره کنیم. فرمودند این وزارتخانه دو قسمت دارد یکی قسمت مالی یکی قسمت اداری. این قسمت در کمیسیون بودجه هم مذاکره شد در خارج هم بعضی ها این حرفها را میزنند ولی بنده مخالف این کلمه هستم که غیر از وزارتنامه بيك وزارتخانه دیگری جنبه مالی داشته باشد. البته وزارتخانهها ممکن است بيك عوایدی داشته باشند ولی مرکز مالی ما وزارتنامه است و اصلاً این تقوه را نباید کرد که

وزارت پست و تلگراف يك وزارتخانه عابدى است همین فكر باعث شده است كه این وزارتخانه را خراب کرده است كه ما باید همیشه در خرج بقدری صرفه جوئی كنیم كه عایدان بیشتر از مخارج بشود در صورتیکه این طور نیست و اگر ما بجواییم از وزارت پست و تلگراف استفاده كنیم كه در تمام مملكتان در هر نقطه سیم دایر شود و در تمام مملكت پست دایر شود. باید خرج كرد و نباید خیال كرد كه اگر در فلان جای مملكت بجواییم پست دایر كنیم مواجب اجزاء پست زیاد تر از عوایدش می شود پس لازم نیست آنها پست باشد؛ خیر. وزارت پست و تلگراف وزارتخانه خرج است و باید مطابق احتیاجات مملكت در تمام نقاط ایران پست و تلگراف دایر كنند و اگر عابدى هم دارد جزو عایدات مملكت بیاید پس جنبه مالی هیچ ندارد و قسمت عابدى هر وزارتخانه باید در وزارت مالیه مركز پیدا كند. اینکه فرمودند يك نفر ایرانی و غیر خارجی را ما دیدیم در مملكت پیدا شد و يك اصلاحاتی كرد (صحیح است) اما پهلوی يك نفر بود اگر همه اینطور بودند همه پهلوی میشدند ولی يك نفر پهلوی بیشتر پیدا نشده است همه پهلوی نمیشوند اگر بودند همه وزارتخانههای ما مثل وزارت جنگ زرق می كرد و اصلاح می شد بنا بر این بنده تصور می كنم كه ایرادات آقای آقا سید یعقوب هیچكدامش مورد نداشت و وقتی كه اهمیت وزارت پست و تلگراف را در نظر بگیریم و خرابی فعلیش را تصدیق كنیم (و البته شما هم تصدیق میفرمائید) اصلاح این وزارتخانه در درجه اول اهمیت است و تصدیق میفرمائید كه در مملكت ماهنوز کسی نیست كه از وضعیت پست و تلگراف دنیا اطلاع كامل داشته باشد و يك نفر مستخدم آوردن برای اصلاح يك همچو وزارتخانه مهمی بعقیده بنده از همه اصلاحات لازم تر است (بعضی از نمایندگان صحیح است)

وزیر مالیه - آقای آقا سید یعقوب در ضمن نطقشان فرمایشی فرمودند كه بنده ناچارم آن را يك جوانی عرض كنم فرمودند با دكتر میلیسپو مذاكره كردم او گفت دولت يك لواجی پیشنهاد می كند و يك

مخارجی شاید می كند كه اسباب زحمت مالیه میشود بنده عرض می كنم این طور نیست بنده تكذیب آقای آقا سید یعقوب را نمی كنم ولی در قسمت دكتر تردید میكنم. البته خاطر آقایان مسبوق است بر طبق قانونی كه مقرر شده است دولت هر وقت يك مصارفی را لازم بداند بانذکر وزارت مالیه و با جلب نظر وزارت مالیه اقدام میكند و نا وزارت مالیه موافقت نكند آن لایحه و آن خرج پیشنهاد نمیشود و بعرض مجلس نمیرسد. این نکته را هم باید بدانند كه دولت پابند این نیست كه برای فلان خرج محل هست یا نیست دولت اگر برای مخارج ضروری مملكت يك خرجی را لازم بداند ولو اینکه بقرض هم باشد باید بکند ولی اینکه حالاً در این مسئله خودداری میشود یادوات ما خودداری میكند و برای مخارج بقدر دارائی خودش اقدام میكند صحیح است ولی دولت آن است كه مصارفی را كه برای مملكت خودش لازم بداند از پیشنهاد مخارج خود داری نكند زیرا ممكن است از ناخیرش خسارت هائی به مملكت وارد بیاید. در مسئله تلگرافخانه البته آقای وزیر پست و تلگراف هستند و شاید خودشان يك جوابهائی اظهار بكنند ولی آنچه بنده میدانم در قسمت این پیشنهاد كه آقای شیروانی فرمودند وزارت پست و تلگراف يك وزارتخانه خرجی است البته درست است ولی این وزارتخانه تقریباً سه جنبه دارد: یکی جنبه اداری - یکی جنبه بین المللی و یکی هم جنبه مالی. حالا اعم از خرج با داخل وقتی ملاحظه میفرمائید این سه جنبه را فقط این نکته كه يك وزیر بیاید و تمام اجزاء را بیرون كند اصلاح نمی كند و بنده با این اصل مخالفم و موافق نیستم با این كه فلان وزارتخانه را كه میخواهند اصلاح كنند يك وزیر را بیاورند كه تمام اجزاء را بریزد بیرون این راهش نیست بلکه باید وزارتخانهها را تحت يك نظامانی آورد زیرا مردم ما همینها هستند و باید همینها را بكار واداشت و از آنها كار صحیح خواست و باید وزارتخانهها را ترتیبی داد كه از همه مردم بشود استفاده كرد حالا اگر شد و ندر يك اشخاص نامناسی هم در يك وزارتخانه

پیدا شوند البته آنها هم در ضمن تكالیف اداری از بین خواهند رفت ولی چون مسئله پست و تلگراف بین - المللی و اداری است و در واقع دولت ایران با تمام دول دنیا بواسطه این مؤسسه مربوط است این است كه دولت باید توجه كند و يك شخصی كه حقیقه داراي اطلاع و تخصص باشد برای این مؤسسه در نظر بگیرد میفرمایند تخصص لازم ندارد خیر اینطور نیست خیلی هم لازم دارد برای اینکه بتواند رابطه مهمی را كه فیما بین نقاط هست هم در داخل و هم در خارج حفظ كند لهذا دولت در تحت این نظر این پیشنهاد را تهیه و تدارك کرده و تقدیم مجلس نموده است و امیدوار است مجلس هم موافقت كند كه این مسئله بیش از این بتأخیر نیفتد بعضی از نمایندگان - مذاکرات كافی است

رئیس - رای گرفته میشود بورود در شور مواد .
آقایالیکه تصویب می کنند قیام فرمایند
(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . اجازه میفرمائید چند دقیقه نفس داده شود ؟
بعضی از نمایندگان - صحیح است
در ایندووقع جلسه برای نفس تعطیل و بفاصله نیمساعت مجدداً تشکیل گردید

رئیس - اوراق رائی كه نسبت بالغاء مالیات روده اخذ شده است یکی زاید است یعنی آقای فیروز آبادی بجای يك ورقه اشتباهاً دو ورقه داده اند بنا بر این يك رأی كم میشود و نود رأی خواهد بود . خبر کمیسیون عرایض و مرخصی راجع برخصی يكماهه آقای دشتی کمیسیون هم تصویب کرده است
(خبر مزبور بشرح ذیل خوانده شد)

آقای دشتی نماینده محترم بوشهر از مقام منبع ریاست مجلس مقدس برای تشریف بعقبات عالیات از روز حرکت يكماهه اجازه مرخصی درخواست نمودند کمیسیون عرایض

و مرخصی تصویب مینماید

رئیس - آقای محمد ولی میرزا راجع باین قسمت فرمایشی دارید ؟

محمد ولی میرزا - خیر راجع باین موضوع عرضی ندارم مطلب دیگری است

رئیس - رای گرفته میشود بمفاد این خبر . آقایانی كه موافقت قیام فرمایند
(اغلب برخواستند)

رئیس - تصویب شد . ماده اول خبر کمیسیون بودجه قرائت میشود :

ماده اول - مجلس شورای ملی بدوات اجازه میدهد مسیو ژانمار تبعه دولت بلژیک را بسمت ریاست كل پست و تلگراف مطابق مواد ذیل برای مدت پنجسال استخدام نماید
تبصره - تخصص مستخدم مزبور را باید دولت بلژیک تصدیق نماید .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده در این ماده عرایض زیادی ندارم الا اینکه دو سه مسئله را آقای وزیر مالیه و مخبر محترم اظهار كردند كه خواستم جواب عرض كنم و خیلی هم متأسفم از اینکه آقای وزیر مالیه تشریف ندارند آقای وزیر مالیه میفرمایند ما هر قدری كه تصور بكنیم تشكيل ادارات میدهیم !! خیر اینطور نیست . وزرای ما همچو متخصصی نیستند كه هر روز يك خرجی درست كنند و مردم نحیمیل نمایند. در روزناجیات مینویسند كه وزراء هر روز يك اداره درست میكنند باسم اداره اطلاعات ! اداره سیاسی ! اداره پلیسی ! هی خرج !! هی خرج !! اینطور نیست . اگر وزراء اینطور متخصص بودند كه هی اداره برای مملكت تشكيل بدهند دیگر ما اینجا نبودیم ما در اینجا هستیم كه ببینیم چه خرجی را برای ملت لازم داریم . و باید مسائل كاملاً در تحت كنترول و نظارت ما باشد . هر كس را می خواهند داخل كنند

و هر اداره که باید تشکیل شود تمام باید تحت نظر مجلس باشد. میگویند ما هر خرجی را میتوانیم بکنیم! خیر اینطور نیست. شما چه کاره اید که هر خرجی را بتوانید بکنید! بنده که رای نمیدم آقایان و آنکسانی هم که میدانند این حق مال خودشان است رای نخواهند داد. مگر اینکه حس بشود که برای مملکت لازم است و مملکت محتاج است. نه اینکه وزیر محتاج باشد و بواسطه يك روابطی مایل شده است و وجود فلان آدم را لازم میدانند داخل کنند! بنده وجود او را لازم نمیدانم و عقیده هم ندارم.

این راجع بفرمایش آقای وزیر مالیه. اما راجع به فرمایش آقای شیروانی. عرض میکنم همانطور که خودشان هم فرمودند بنده هم عرض کردم و کاملاً اطلاع دارم که وزارت پست و تلگراف خراب است. بنده به نجات کسی حمله نکردم و کسی را محل ایراد قرار ندادم. بلکه بنده معتقدم که نجات بهترین چیزها و بالاترین مقامات است؛ بنده راجع بخرابی پست و تلگراف عرض کردم. این متخصص که آبادی را از بلژیک بار نمیکند بیاورد اینجا؟ شما همین اختیاری را که باو میدهید بمعاون یا مدیر کل وزارتخانه که در اینجا هست بدهید و قانون را هم بدهید بدستش و بگوئید آقای معاون. آقای مدیر کل حالا مثلاً وزیر داخل در قسمتهای سیاست و ژنرال پلتنیک است. و داخل در این کارها نمیشود. تو این کار را بکن این وزارتخانه مدیر کل که خیلی پیدا کرده است. وزیر را هم کاری نداریم. معاون اداری را که اینجا هست قوت و اختیار بهش بدهید و بگوئید آقای! قانون را اجرا کن بنده نگفتم همه اجزاء را بیرون کنند که فردا برای بنده کودنای پست و تلگراف درست کنند خیر. بنده عرض کردم قانون در آنجا حکومت کند و مستخدمین ادارات باید در تحت قانون اطاعت کنند. نظر باین

مسئله و مخصوصاً ضیق مالیه که بنده می بینم و با این حس که در مجلس پیدا شده است که امسال بلکه بتوانیم

مالیات سرانه و اصناف را لغو کنیم. باین جهت بنده عرض کردم اختیاری بمعاون یا مدیر کل بدهید که برود در وزارتخانه این تشکیلات را درست کند اگر از عهده اصلاح تشکیلات آنجا برنیامد و نتوانست این دستجات کوچکی را که در آنجا هستند اصلاح کنند آن وقت کس دیگر را بیاورد و با این اختیارات کن نمیکنم ما محتاج باشیم صد هزار تومان بر بودجه مملکت بیفزائیم رئیس - آقای عباس میرزا.

عباس میرزا فرمانفرمائیان - آقای آقا سید یعقوب که با این لایحه مخالفت می فرمایند فقط از نقطه نظر قلت مخارج و صرفه جوئی است. ولی اساساً باید این نکته را متوجه شوند که وزارت پست و تلگراف يك وزارتخانه داخلی نیست و تنها برای ارتباطات داخلی مملکت نیست. بلکه وسیله ارتباطات ایران با تمام دنیا است و اهمیتی هم که روز اول وزارت پست و تلگراف داشته مرتبط کردن کل ممالک بوده است بهم. و البته در این موضوع هر قدر این مؤسسه بهتر و آبرومند تر اداره شود حیثیات مملکت در انظار خارجه بهتر حفظ می شود. و از این نقطه نظر بنده عقیده ام این است که موافقت در این موضوع و خرجی که در اینجا پیش بینی شده است در مقابل این خرجهایی که شده و مستشارانی که استخدام میشوند چندان اهمیت ندارد. این يك خرجی است که اداره پست و تلگراف بمناسبت حوائجی که برای ارتباط با خارجه دارد لازم است بکنند. زیرا پستخانه مخصوصاً يك مؤسسه بین المللی است و هر چند سالی يك مرتبه کنفرانس های پستی در خارجه تشکیل می شود و خیلی لازم است...

آقا سید یعقوب - برای کنفرانس دادن استخدام بکنیم؟

عباس میرزا - و در این موضوع ما هر قدر بتوانیم بارو با نزدیکتر شویم و از قضایائی که در خارج هست

هیچوقت اینطور نمیشود. البته بعد از پنجاه شصت سال این مسائل يك اصلاحات خیلی جدی و جدیدی لازم دارد. این متخصص البته باید بیاید و به بیند این مسائل را و تشخیص بدهد و يك لواجی بیاورند بمجلس که يك اصلاحات اساسی در این کارها بشود در آتی هم باید يك مخارجی کرد که اینکار درست شود. و این مخارج اولیه است بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیشنهاد آقای فیروز آبادی.

(بشرح ذیل قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

بنده پیشنهاد میکنم در ماده اول برای مدت پنجسال نوشته شود: برای مدت سه سال.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرض کنم بنده باین قبیل استفادهها کلیه مخالفم چون با وضع امروزه و فقر و فلاکت ما و با اینکه ما استفاده صحیحی از اینها نکرده ایم دیگر مقتضی نیست کسی را استخدام کنیم. مابست و هفت سال قبل يك کمرکچی گرفتیم و باز حالا می بینیم محتاج بکمرکچی هستیم که از خارج بیاوریم. در صورتیکه اداره کمرک اداره علمی و فنی بزرگی نیست که ایرانیها نتوانند اداره کنند چرا؟ که مجازات در مملکت ما نیست. حالا از اینها صرف نظر میکنیم. اینجا نوشته است (پنجسال) در صورتیکه ممکن است ما سه سال او را استخدام کنیم چنانچه بعد خدای نخواستہ باز ما محتاج شدیم مجدداً استخدام کنیم اگر محتاج نشدیم ایشان بروند پی کارشان. اگر چه در آخر این لایحه نوشته شده است که دولت حق دارد در این مدت پنجسال کنترت او را فسخ کند ولی دولت ربطی بمجلس ندارد. مجلس ممکن است از وضعیت دولت کاملاً مستحضر نشود و در صورت عدم احتیاج باز ممکن است کنترت او پنجسال طول بکشد و ده پانزده هزار تومان بهایه مملکت تحمیل شود. لهذا بنده این پیشنهاد را کردم.

مطلع بشویم از هر حیث برای ما بهتر است باین دلیل بنده خواستم اینجا موافقت خودم را خدمت آقایان عرض کنم و آقایان را باین نکته متوجه کنم که وزارت پست و تلگراف ما نسبتاً مرتب است و از سایر وزارتخانه ها هم مرتب تر بوده و در این که اجزاء خیلی خوبی هم دارد محل نزدیک نیست ولی در این چند سال اخیر بطوریکه مخبر محترم هم اشاره فرمودند يك ترقیات فوق العاده در پست و تلگراف دنیا پیش آمده است ولی در اینجا هنوز آن ماشینهای تلگرافی که هست آنهاست که از خیلی قدیم اختراع شده است و اینها را فقط در موزه ها ممکن است بشود دید و هیچ در جریان نیست و البته آقایان محترمی که در وزارت پست و تلگراف هستند در قسمت این ادوات و ماشین آلات خیلی خوب هستند ولی این اختراعاتی که اخیراً شده تصور نمیکنم در اینجا سابقه داشته باشد و این آدمی که میآید برای تشخیص دادن این لوازمی است که ما نداریم و باید بالاخره يك کسی بیاید و تشخیص بدهد که ما چه میخواهیم؟ و پس از آنهم البته در این خصوص ها پیشنهاداتی بمجلس تقدیم بکنند و از این هم بیشتر باید خرج کرد تا این که پست و تلگراف دائر بشود. بواسطه اینکه حالاً ملاحظه میفرمائید این سیمهای تلگراف بقدری کهنه شده و این تیرها طوری پوسیده شده است که هیچ قابل استفاده نیست چنانچه اگر آقایان در نظر داشته باشند پارسال چندین مرتبه در این موضوع در مجلس سؤالاتی از وزارت پست و تلگراف شد و این خراب شدن سیم و این وضعیت بالاخره منجر میشود باذیت کردن ضعفاً هر روز سیمها خراب میشود و میروند از آن ده واز آن محل جریمه میگیرند. این بواسطه بدی سیم و بدی تیر است. چون کهنه است و این اصول همیشه عضو ضعیف را شامل میشود. میروند از مردم جریمه میگیرند که شتردارها سیم را خراب کرده اند. این تیر و سیم این قدر کهنه است که يك شتر کافی است برای اینکه چند روز سیم خراب باشد و دائر نباشد ولی سیم کپانی

مخبر - همانطور که خود آقا متذکر شدند و در حقیقت این کنترت سه ساله است. در ماده دیگر هم ملاحظه خواهید فرمود منتهی ما بدولت و مسیو ژامار اجازه میدهیم که در رأس سه سال اگر خدمات او برای اصلاحاتی که در ایران در نظر است کافی نشد برای مدت دو سال دیگر هم کنترت او را تجدید کنند و اگر کافی شد و اصلاحاتی را که ما در نظر داریم موفق شد و در ظرف سه سال خانه داد دولت میتواند کنترت او را فسخ کند بنابراین نظر آقا منظور شده و تصدیق هم میکنید که دولت رسمی آن دولتی است که طرف اعتماد اکثریت مجلس باشد حالا پنجسال دیگر یاده سال دیگر یادر هر موقعی دولتی که طرف اعتماد مجلس بود البته باید این اندازه حق داشته باشد يك کنترتی را که موافق مجلس تصویب کرده است اگر لازم دانست تجدید کند.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عرض این بود که
رئیس - دو مرتبه توضیح نمیشود داد فقط اگر بخواید میتوانید بگوئید مسترد میدارم.

فیروز آبادی - خیر.

رئیس - رای گرفته می شود بقابل توجه بودن این پیشنهاد.

آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند
(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد. پیشنهاد آقای میر ممتاز: بنده پیشنهاد میکنم در ماده اول پنجسال تبدیل به (چهار سال) شود.

رئیس - آقای میر ممتاز.

میر ممتاز - بنده بانوضیحاتی که آقای مخبر دادند مسترد می دارم.

رئیس - رای گرفته میشود بماده اول بضمیمه تبصره

آقایانی که موافقتند قیام فرمایند
(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم:

ابتدای استخدام مسیو ژامار از روز ورود او بطهران خواهد بود و پس از انقضای سه سال اول دولت بامسیو ژامار میتواند کنترت را فسخ یا برای دو سال بقیه ادامه بدهند.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب.

آقا سید یعقوب - عرضی ندارم

رئیس - مخالفی نیست؟

(گفتند خیر)

رئیس - رای گرفته میشود بماده دوم. آقایانی که

تصویب میفرمایند قیام نمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم.

(بترتیب ذیل خوانده شد)

مسیو ژامار مکلف است احکام و تعلیمات مربوطه را از وزیر پست و تلگراف دریافت و کلیه وظایف خود را که وزیر پست و تلگراف مطابق نظامنامه معین و امضاء خواهد نمود در تحت او امرو وزیر پست و تلگراف یا کفیل وزارت پست و تلگراف انجام دهد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب -

آقا سید یعقوب - درد بیدرمان است. بچه دلیل.

حالا عرض میکنم. از یکطرف میگوید وزیر نمیتواند این وزیر نتوانست! وزیر سابق هم نتوانست! وزیر سابق بر آن هم نتوانست!! سابق بر او نتوانست. همینطور تا حضرت آدم!! آن وقت می گوید این را هم که میآوریم باید در تحت امر وزیر باشد!! ملاحظه بفرمائید این درد بیدرمان است. این يك تناقضی است میگوید وزیر از عهده اداره و مرمت کردن و بکار انداختن چرخهای

وزارتخانه و رفع این احزاب مختلفی که در وزارت پست و تلگراف ایجاد شده است بر نیاید. ما يك متخصصی می آوریم که آن متخصص بکفایتی مرمت کند و این چرخهای زنگ زده را راه بیندازد اما از طرف دیگر میگوید این شخص کاملاً باید کوشش در دست وزیر باشد! ملاحظه میفرمائید. متخصص میآوریم برای خاطر اینکه در تحت او امر وزیر یا کفیل او باشد و میگوید تمام نظریات و عملیات این متخصص باید بتوسط وزیر باشد. خوب بتوسط وزیر باشد دیگر متخصص چه چیز است؟ حقیقه چشم بندی است!! غیر از اینکه بنده بگویم هر دولتی در اینجا مستخدم دارد تا آخر قیامت باید این حق برایش محفوظ باشد چیز دیگری نیست. و الا اگر بنا باشد مستخدم برای درست کردن بیاید ولیکن در تحت او امر وزیر باشد این تناقض است از آنطرف اگر بگوئیم در تحت نظر وزیر نباشد درد دیگری است همینطور که گیر افتادیم و نمیتوانیم رها شویم. با اینکه خود بنده در کمیسیون بودم در دوره پنجم هم این لایحه آمد بنده نفهمیدم و نمیدانم چطور میشود این ابرادات را رفع کرد اگر وزیر عالم است بترتیبات اداری و میتواند بترتیبات اداری عمل کند این او امر را بيك نفر مستخدم دیگر که در وزارتخانه دارد بدهد و آن مستخدم اجرا کند و اگر وزیر نمیداند پس چرا این شخص را که میآوریم در تحت نظر وزیر باشد؟ بنده والله نمیدانم چه چیز است؟

رئیس - آقای میرزا عبدالله خان وثوق.

میرزا عبدالله خان وثوق - مخالفت آقای آقا سید یعقوب در این ماده در تعقیب آن مخالفتی بود که در کلیات فرمودند و خواستند در این ماده هم يك اظهارات در مخالفت خودشان کرده باشند و الا این ایراد را بنده بهیچوجه منطقی نمیدانم زیرا نمیشود گفت وزیر چون متخصص نیست این شخص در تحت تعلیمات وزیر نباشد در اینجا مذاکره شد و گفته شد این شخص که میآید برای اصلاحات وزارت پست و تلگراف است که بطرز جدید وزارت

پست و تلگراف را مرتب و منظم کند. البته يك پیشنهاداتی هم خواهد داد پیشنهاداتی را که او تهیه میکند بنظر وزیر میرسد و وزیر موافقت میکند با آن پیشنهادات و اجازه اجراء بآن متخصص میدهد و اجرا میکند و با همان علم و تخصص که او دارد در تحت تعلیمات وزیر خواهد بود. و بهیچوجه منافاتی نخواهد داشت که مورد اعتراض آقای آقا سید یعقوب شده

مخبر - بنده مزید میکنم بر توضیحات آقای میرزا عبدالله خان وثوق که ماده چهارم را اگر نماینده محترم مراجعه بفرمایند. ملاحظه خواهند فرمود که ما در نتیجه يك تجربیاتی خواستیم اگر يك مستشار یا مستخدمی از خارج می آوریم از وجود او استفاده نمائیم و مورد سوء استفاده واقع نشود. اگر میخواستیم بطور کلی او را مطلق العنان بگذاریم در امور صلاح نبود يك اداره ای همانطور که فرمودند که يك معایب داشت و ما این شخص را برای اصلاح میآوریم و اگر هم میخواستیم در عملیاتش يك حقی باو ندهیم وجود او لغو بود. بالاخره در ماده چهارم که پروژهها و دستورانی که برای اصلاح وزارتخانه لازم است تهیه نماید ولی برای اجرای تمام آنها در نتیجه همین تجربیاتی که لازم نیست بنده ذکر کنم باید در تحت تعلیمات وزیر باشد و آن نظریات اصلاحی خودش را در تحت امر وزیر اجراء کند.

جمعی از نمایندگان - مذاکره کافی است.

رئیس - پیشنهاد آقای غلامحسین میرزا

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم در سطر دوم و سطر چهارم پس از لفظ کفیل جمله: پست و تلگراف حذف و بجای آن کلمه (آن) گذاشته شود.

مخبر - بنده قبول میکنم لازم بتوضیح نیست. البته تکرار شده است بجای (کفیل پست و تلگراف) (کفیل آن) نوشته شود.

رئیس - مطلب فرق میکنند. اینجا نوشته است کفیل وزارت پست و تلگراف آنوقت می شود کفیل وزارت آن.

مخبر - خیر. وزارت نمیخواهد. (کفیل آن)

رئیس - اینطور هم باشد (کفیل آن) اشاره بوزیر میشود. کفیل وزیر نیست کفیل وزارتخانه است. آقای غلامحسین میرزا.

غلامحسین میرزا - ممکن است کلمه وزارت را هم بیفزائیم چون در اینجا چندین مرتبه جمله پست و تلگراف تکرار شده و سلیس نیست و عبارت قانون هم بهتر این است که سلیس باشد.

رئیس - اگر صرف نظر بفرمائید کما میکنم این تکرار ضرری نداشته باشد.

غلامحسین میرزا - بسیار خوب

رئیس - رای گرفته میشود بماده سوم. آقایانیکه موافقت بقیام بفرمایند. (عده قیام نمودند)

رئیس - (خطاب بنمایندگان) بفرمائید مشکوک شد. نایباً رای میگیریم آقایان خوب است در موقع رای گرفتن توجه بفرمائید رای میگیریم بماده سوم آقایانیکه موافقت بقیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده چهارم

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۴ - مسیو ژامار مکلف است در تشکیلات دوائر پست و تلگراف و تأمین حسن جریان امور مربوطه بان و کلیه مسائل و مؤسسات فنی متناسب با اصول معموله کنونی اروپا و مطابق قرارداد های بین المللی پست و تلگراف و قوانین مملکتی و احکام و نظامات داخلی با رعایت اصول مسئولیت وزراء اصلاحات لازم را پیشنهاد و پس از تصویب وزیر پست و تلگراف بموقع اجراء گذاشته

و نیز راپرت عملیات خود را در هر ششماه تهیه و بوزارت پست و تلگراف تقدیم دارد.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - آقای وثوق خواست بکفیل ری بمرایض بنده توجه بفرمایند این صحبت هائی را که کردم ربطی بمرایض اول بنده نداشت. اگر توجه بمرض فرموده بودند نمی فرمودند که چون در آنجا يك کلیائی گفتند. این جا هم مجبور شدند باز مخالفت کنند خیر بنده عرض کردم. شما این متخصص را که میآورید برای اینکه چرخهای اداره خرابست و آن متخصص بمنز خودش اصلاح کند آنوقت معنی امر وزیر یعنی چه؟ اگر وزیر بتواند کاری بکند که متخصص نمیخواهد این تناقض بود. اما راجع بفرمایش آقای شیروانی بنده هیچ از این عبارتهای مشعشع سر در نمیآورم و عقیده که دارم هیچ تغییر نمیدهم بنده یکی از آن کسانی هستم. . . . یکی به بنده میگفت تو حس ضد اروپائی داری بنده گفتم خیر حس ضد اروپائی ندارم. بنده حسم این است که نژاد ایرانی از اروپائی جلو بیفتد يك حس دیگر هم دارم و آن اینست که منته بخشاش میخواهم بگذارم که بقدر امکان از خرج کاهیده شود. عرض میکنم اینمطالبی که اینجا نوشته شده است. اقا پست و تلگراف تازه بایران نیامده است که رعایت مناسبات بین المللی و جامعه ملل را بکنند که این شخص هم برود برای ما کنفرانس بدهد. بالاخره این عبارت ها که در این ماده نوشته شده بنده را ملزم نمیکند که صد هزار تومان در عرض پنج سال برای ایران خرج تراشی کنیم. مخارج آمدن و رفتن و خانه و هر روز يك پیشنهادی برای فلان خرج. در این پنجسال بالاخره صد هزار تومان تمام خواهد شد. بنده و جناب عالی که خودمان را طرفدار ضعیف بدبخت میدانیم اول باید بدانیم که ما امانت دار این ملت هستیم. بنده عرض میکنم آقا پست و تلگراف تازه در ایران نیامده است. شصت سال است

که در ایران تشکیل شده اروپا هم آنها را از ما دور نیست بقدر هم نزدیک است که سه روزه و پنجروزه از مسائل اروپا مستحضر میشویم حالا این متخصص که آمد يك چیز جدیدی نمیآورد. و این الفاظ و عبارات که در اینجا نوشته شده است بنده را نمی تواند حاضر کند که با استخدام این شخص رأی بدهم. این مواد برای تشویق کردن اذهان صاف و ساده خوب است این است که بنده مخالفم و اینها را يك چیزهای بی اثر و بی فایده میدانم.

رئیس - آقای فهمی

فهمی - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای نجومی

نجومی - فرمایش نماینده محترم يك قسمت عمده اش روی اینست که مخارج زیاد نشود البته این تکلیف همه نمایندگان است که این دقت را داشته باشند. اما چه خوب بود که این دقت در تمام قسمتها میشد. زیرا اگر مقصودشان تقلیل در مخارج است تنها نباید در این قبیل مخارج دقت داشته باشند و بگویند خرج زیادی است و باید بدانند چه خسارانی از جهت نبودن يك سرپرست در این چند ساله يك اداره وارد شده و چه صدماتی بمملکت وارد کرده و چه چیز سبب شده که اصلاً يك متخصص و يك مستشاری برای این اداره پیشنهاد شده باید سبب هر چیزی را فهمید. و سببش هم این است که يك قسمتهائی را هر يك از آقایان آمدند و گفتند و البته تصدیق بفرمائید که بنده يك عمری در این اداره بوده ام و يك اطلاعاتی دارم که نماینده محترم آن اطلاعات را ندارند و بنده روی اطلاعاتی که دارم يك مسائلی را عرض می کنم. همانطور که گفته شد اینجا چهار قسمت است. يك قسمت چنانچه چند روز قبل هم آقای وزیر فواید عامه بیان کردند مسئله داشتن اشخاصی است برای سیم کشی. برای دستگاهها. برای اختراعات جدیدی که امروز شده است و ما يك اشخاص مطلعی را برای این

کارها میخواهیم و اگر نخواهیم برای سیم کشی يك نفر بیاوریم و برای دستگاهها هم بکنفر و بالاخره برای هر کدام از اینها بکنفر متخصص بیاوریم باید چند نفر متخصص بیاوریم و دولت ناچار شده است برای این نواقص که دارد بکنفر را بیاورد که مطلع باشد از تمام این مسائلی که احتیاج دارد. آن وقت در نظر گرفته است که بکنفر مستشار بیاورد تا این نواقص را از هر حیث تکمیل کند يك قسمت دیگرش هست که بنده در آن قسمت وارد نمیشوم که يك دستچانی در اداره هست و وزیر باید کودتا بکند یا نکند بنده داخل در این قسمت نمیشوم زیرا بالاخره اینها اهل این اداره هستند و يك سوابقی دارند و باید خدمتگذار باشند ولي يك نکته هست و آن این است که بنده معتقدم اگر بمعنی توجه کنند رو به مرافقه ایرانی آنطوریکه باید از یکدیگر اطاعت داشته باشند ندارند (همهمه نمایندگان)

بعضی از نمایندگان - اینطور نیست.

نجومی - این تأسف ندارد عمل هم اینطور قضاوت میکند. این عرایض بنده را حمل بردفاع نکنید و بدانید که از روی اطلاعات خودم عرض میکنم حضرت عالی بفرمائید شصت سال است که این اداره برپاست و متخصص نداشت. اما اگر اطلاعاتی داشتید بفرمودید مستشار نداشت. تحقیق بفرمائید به بینید از پنجاه سال پیش از این اداره متخصص داشت. يك وقتی بود که اداره بین الملل که شعبه خارجه اش باشد در زمان مخبر الدوله مرحوم جد این مخبر الدوله مستشار داشت و رئیس بین المللیش بود. بعد هم ده سال در اداره پست و تلگرافخانه مستشار بود. مستر نیو. در تانگراخانه بود. مسیو مولیتر در پست. اینها هم برطبق تخصصی که داشتند در این اداره يك تشکیلاتی دادند. اما وقتیکه کمالات آنها تمام شد و رفتند متأسفانه همانطور که فرمودید وزیر که از نقطه نظر تخصص انتخاب نمیشود و بقراریکس شنیده ام روی رفاقت روی دوستی و این

چیزها انتخاب میشود و هیچ اطلاعات ندارد ...
(همه نمایندگان)
جمعی از نمایندگان - این طور نیست.
(صدای زنگ رئیس)

رئیس - این قسمتها خارج از موضوع است.

نجومی - پس وقتیکه وزیر رفت در آنجا و تصدیق کرد که بکنفر متخصص میخواهد ... البته تصدیق میفرمائید که ما يك دولتی داریم که آنطوریکه میدانیم نهایت صرفه جوئی را میکنند و میخواهد پولش را دور بریزد و آنچه صلاح مملکت است عمل میکند، البته این دولت صالح بوده و هست و در قضا با کاملاً نظر دارد و مسائل را حلّاجی میکند و میآورد بمجلس هم دولت قبل صلاح دیده و هم دولت فعلی که از نقطه نظر احتیاجاتی که این وزارتخانه بیکنفر متخصص در قسمتهای فنی و قسمتهای غیر فنی دارد بکنفر را استخدام کنند و ضمناً هم اگر در طول مدت يك روح بی نظمی در آنجا ایجاد شده البته يك رئیس خارجی که آمد و تکلیف هر يك را معین کرد آنها هم تکلیف خودشان را میدانند و بواسطه نداشتن بکنفر متخصص نگاه کنید باین چهار پنج ساله اخیر و همین سیم کشیهای که در این چند ساله شده است صد هزار تومان دوست هزار تومان تلف شده است چون صورت مخارج سیم کشی در فصل تابستان پیشنهاد میشود و باید در فصل پائیز شروع کنند بسیم کشی، تصویب نامه او در چله زمستان صادر میشود صد هزار تومان دوست هزار تومان خرج میشود و تازه زمستان تمام شده و هیچ فائده نمیکند و این تعمیر باید تجدید شود و بالاخره از این قبیل خسارات باین مملکت وارد میآید که وقتی ما این خسارات را در مقابل این مخارج بگذاریم هیچ است و همینطور در يك قسمتهای دیگر و بالاخره برای اینکه تصدیق بآقایان ندم يك قسمتی اطلاعات خودم را عرض کردم که فقط احتیاجات فوق العاده بوده است که دولت تشخیص

داده است بکنفر متخصص بیاورد والا هیچ نظر دیگری نبوده بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافیست.

رئیس - پیشنهاد آقای بهار قرائت میشود.

(بشرح آتی قرائت شد)

پیشنهاد میکنم در سطر سوم ماده چهارم عبارت اروپا حذف و عبارت اینطور اصلاح شود! با اصول معموله کنونی دنیا.

بهار - این اصلاح خیلی بدیهی است برای اینکه اروپای تنها نیست، امریکام هست و با اصول معموله کنونی دنیا، ساده تر و بهتر است.

مخبر - قبول میکنم.

رئیس - کله (دنیا) قائم مقام کله (اروپا) میشود پیشنهاد آقای فهیمی.

(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم در ماده چهار بعد از جمله (وزیر پست و تلگراف) نوشته شود (با مقامات مربوطه قانونی) فهیمی - اینجا نوشته شده است: اصلاحات لازمه

را پیشنهاد و پس از تصویب وزارت پست و تلگراف بموقع اجرا گذاشته میشود، اصلاحات لازمه ممکن است جنبه قانونی پیدا کند و ممکن است بجنبه دیگری پیدا کند که باید بتصویب هیئت وزراء برسد بنا بر این بنده عقیده ندارم ما بطور مطلق بنویسیم و بتصویب وزارت پست و تلگراف اکتفا کنیم، این است که بنده پیشنهاد کردم بعد از جمله (وزارت پست و تلگراف) (مقامات مربوطه) یا (مقامات قانونی) هم ذکر شود.

مخبر - این تو هم نماینده محترم کمان نمیکم موردی داشته باشد برای اینکه اگر جمله را ملاحظه بفرمائید نوشته شده است مطابق قرارداد های بین المللی پست و تلگراف و قوانین مملکتی واحکام و نظامات داخلی با رعایت اصول مسؤلیت وزراء) بالاخره تمام این احتیاطها در کمیسیون شده است و کمان نمیکم این پیشنهاد لزومی داشته باشد.

باید در تحت اوامر و نظارت آنها باشد دیگر تصور نمیشود که خلاف قانون بشود. این است که بنده اساساً با این ماده مخالفم زیرا محتاج الیه نیست بواسطه اینکه مسیو ژامار باید تحت تعلیمات و اوامر وزیر باشد در این صورت نمیتواند برخلاف قانون رفتار کند. اینست که خواستم عرض کنم این ماده زائد است. بعضی از نمایندگان - مذاکره کافی است.

رئیس - پیشنهاد آقای یاسائی:

بنده پیشنهاد میکنم این عبارت ماده پنجم اضافه شود در صورت تخلف کنترات او فسخ میشود.

رئیس - آقای یاسائی.

یاسائی - در اینجا مینویسد مسیو ژامار متعهد است کلیه قوانین مملکتی را محترم بشمرد.

ساکسیون ندارد. اگر تخلف کرد چه میشود؟ این بود که بنده اینطور پیشنهاد کردم که اگر تخلف کرد کنترالتش را دولت بتواند لغو کند و این ماده اخلاقی و تعارفی نباشد.

مخبر - نماینده محترم با اینکه قانون را خودشان در کمیسیون تصویب کردند معذک ابراد میفرمایند خوب است ماده شانزده را ملاحظه بفرمایند. در آنجا مینویسد: تخلف از مواد این کنترات از طرف مسیو ژامار مستلزم فسخ کنترات است و این ماده هم یکی از همان مواد است یاسائی - توضیح نظامنامه دارم.

رئیس - یعنی اظهارات شما را بر خلاف واقع جلوه داده اند؟

یاسائی - بله برخلاف مقصود بنده تفسیر شد.

رئیس - بفرمائید:

یاسائی - عرض کنم آن ماده را که فرمودند راجع باین است که اگر تخلف از مواد این کنترات کرد تکلیفش این است که کنترالتش فسخ شود ولی اینجا راجع با اجرای

فهیمی - خیلی خوب. پس میکنم.
رئیس - رای گرفته می شود بماده چهارم آقایانیکه موافقند قیام فرمایند
(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده پنجم قرائت میشود
(این قسم قرائت شد)

ماده پنجم - مسیو ژامار متعهد است کلیه قوانین مملکتی را محترم شمرده در اجرای وظایف راجعه بخود مقررات قانونی را کاملاً مرعی و ملحوظ دارد.

رئیس - آقای آقاسید یعقوب.

آقاسید یعقوب - بنده از مخالفم در این ماده حقیقه از وقت خواستم استفاده کنم و جواب آقای نجومی را بدم. تمام ایرانیان اطاعتشان از وزرای خودشان بیشتر از همه است (بعضی از نمایندگان صحیح است) مستخدمین ایرانی کاملاً مطیعند. حقیقه بنده نمیتوانم این مسئله را در مجلس شورای ملی بگویند و جواب ندم ... شیروانی - ا خارج از موضوع است.

(همه نمایندگان - صدای زنگ)

آقاسید یعقوب - بنده خواستم از موقع استفاده کنم شما هم آقای شیروانی يك مسئله را که خودتان هم تصدیق دارید نباید در مجلس شورای ملی گفته شود که مستخدمین ایرانی تابع وزراء نیستند! بنده عرض میکنم هستند و هیچ همچو چیزی که ایشان فرمودند نیست. بنده مواد مخالف هستم اینجا هم مخالفت کردم و این حرف را که ایشان زدند عرض میکنم مستخدمین ایرانی همه تابع نظامات خودشان هستند و کاملاً هم از وزیرشان اطاعت دارند و نباید همچو صحبتی در مجلس بشود. بعد از آن بنده خواستم عرض کنم که بعد از ماده دوم و سوم ما دیگر محتاج باین ماده نیستیم برای اینکه وقتی شما گفتید کاملاً باید در تحت تعلیمات و اوامر وزیر باشد یا در تحت اوامر کفیل وزارت پست و تلگراف باشد بعد از آنکه

- کلیه قوانین مملکتی است و این موضوع مخصوصی است
 رئیس - یکی از مواد این کنترات همین ماده پنج
 است و تصور میکنم کافی باشد
 یاسائی - اگر کافی است استرداد میکنم. (خنده
 نمایندگان)
- رئیس - رای میگیریم بماده پنج. آقایانیکه تصویب
 میکنند قیام فرمایند.
- (اغلب قیام نمودند)
- رئیس - تصویب شد پیشنهادی از طرف آقایان عدل
 و پالیزی و حیدری و بکنفر دیگر امضاء شده است و
 تقاضای ختم جلسه را کرده اند، قطعاً مخالفی هم ندارد.
 جمعی از نمایندگان - خیر.
- رئیس - جلسه آتیہ روز پنجشنبه سه ساعت قبل
 از ظهر. دستور: اولاً بقیه همین خبر ثانیاً قانون بلدی
 (مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)